

man har foretaget en Undersøgelse af Noget, der i Virkeligheden viser sig at være godt, saa forærer det bort. Naar jeg har nævnt, at Arbeidernes Antal var 229, skal jeg kun endnu oplyse, at dette Antal Mand, som altsaa ikke er noget ganske lidet Antal, alene benyttes til at jøre Regnskaber, til Pakning og Uffending af Agerdykningsfager, som Staten forærer bort. Har man altsaa fundet ypperlige Havsfager, kan enhver Mand skrive til Landvæsenkontoret og faae dem tilsendte gratis. Det vilde have uendelig stor Betydning for Smaaøst her og vilde fremme Meget, som nu staaar tilbage, om Sligt blev indført hos os. Det kan selvfølgelig ikke falde mig ind at bruge en Sammenligning eller foretage en Sammenstilling imellem Danmark og saa stort et Land som Amerika, men det kan falde mig ind at sige, at det vilde være til stor Fordel for Landbostanden, om der i Danmark anvendtes meget betydelige Summer til Ophjælpning af Landbruget. Jeg kjender jo en lille Smule til Landbruget, ellers vilde jeg ikke have taget Ordet derom, og det er mig bekendt, at mange større Gaarde trindt omkring ere gaaede foran med disse Forsøg; men det er mig ogsaa bekendt, at mange af Gierne af dem ere gaaede tilgrunde under Forsøgene, thi Forsøgets Karakter, at der ikke gives Garanti for, at det altid lykkes. Nu finder jeg, at det er Uret, at Staten ikke i sige Tilfælde træder til, og jeg kan juldstandig tiltræde det Forslag, som her er fremkommet om en Bevilling paa 3,000 Kr. til en Øen af disse Forsøg. Derved for det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen), der har ansøgt som Grund til, at han ikke kan samstemme med de øvrige Medlemmer i Udvalget, at Bevillingen var for lille til, at der kunde opnaas Noget dermed, skal jeg sige, at jeg ser af Anmerkningerne, at det forudsættes, at det er Forsøg, som skulle fortsættes i flere Aar, og det er jo en King, som er vel bekendt, at alle disse Forsøg paa Landbrugets Omraade, som have fundet Sted i Danmark, allefammen ere begyndte meget smaat. Vaade Docent Fjord og Andre have fra Begyndelsen kun taget smaa Summer i Brug; men Kingen har derfra udviklet sig til noget Stort. Naar Laten er om at undersøge Maltbyg, spiller jo Spørgsmaalet, om vi kunne konkurrere med fremmede Lande, en vigtig Rolle, og det vil da afhænge af, hvorvidt vi kunne producere Byg, der egner sig til den Brug, der er for det. I den Anledning kan det ansøges, at et af de sidste Dampskibe, som gik herfra til Amerika, var ladet med ikke mindre end 3,000 Ldr. Byg, og det er for mig et Bevis paa, at, naar vi producere noget jærlig Gods, kan det endog taale Farten over Atlanterhavet og sælges paa det amerikanske Marked. Hvad jeg idag vilde bemærke, var, at jeg gjerne vilde være med til at opmuntre Thinget

til saavidt muligt — og det forekommer mig, at egentlig ikke jeg skulde være den, der opmuntrede dertil, da der er saa mange Landmænd tilstede — at have Opmærksomheden henvendt paa den Konkurrence, som er bleven berørt, og paa de Midler, hvorved vi kunne være istand til at møde Konkurrencen. Jeg er glad ved at kunne sige, at vi altsaa have et tilstrækkeligt Bevis paa, at vi kunne møde denne Konkurrence ikke alene paa Byggets Omraade, men ogsaa paa Smørrøts og mangfoldige andre Omraader, og vi vide godt, at vi idag ikke paa nogen Maade havde været istand til at konkurrere f. Ex. med Smør, dersom Meieriforsøgene ikke vare blevne gjorte, og hvis vore Landmænd trindt om i Landet ikke vare blevne oplyste om den bedste Maade at fremstille saavel det søde som det salte Smør paa. Jeg er glad ved, at det kun er saa faa Medlemmer af Udvalget, der ikke have fundet sig foranledigede til at stemme for de 3,000 Kr., og det skulde glæde mig, om det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) vilde jille sig overfor dette Spørgsmaal, som han har stillet sig overfor andre, og slutte sig til dem, der ere enige om denne Sag.

Naberg; Det er blot en enkelt Bemærkning, jeg ønsker at gjøre med Hensyn til Undringsforlaget under Nr. 186 og den Omtale, Forlaget har faaet. Forlaget gaar, som bekendt, ud paa at foreslaa en Bevilling til Undersøgelse af forskellige Havnesforhold. Den høitærede Minister, som i det Hele ikke synes at være synderlig velvillig overfor dette Forslag, stillede det Spørgsmaal, hvorledes man tænkte sig denne Sum anvendt, og besvarede det tilbøds selv derved: Vil man have en Udtalelse af kyndige Mænd, har man allerede af de hollandske Ingeniører modtaget den, nemlig at Hirtshals er det eneste Sted, hvor der kan anlægges en Havn. Jeg tror dog, at den høitærede Minister her har misforstaaet Sagen noget. Disse hollandske Ingeniører bleve, som bekendt, indkaldte til Undersøgelser af Projektet om en Havn med en Kanalforbindelse til Limfjorden, og samtidig med, at de prøvede forskellige i saa Densende udfastede Planer, kom de noget tilfældig til at undersøge Spørgsmaalet om Havnearbejdet ved Hirtshals, som i den Betænkning, de have afgivet, og hvor de have stillet disse Spørgsmaal ved Siden af hinanden, findes omtalt Side 26. Jeg tør maaste med den høitærede Formands Tilladelse oplæse et Par Linier: „Vi — det er de hollandske Ingeniører — ere derfor af den Ansættelse, at for Skibsfarten vil Sandnæsbugen være det fordelagtigste Punkt for Anlægget af en Havn paa Sjællands Bestkjyst, naar den skal være beliggende Vest eller Øst for Hirtshals. Hvad angaar en Havn ved Hirtshals, da vil denne med Hensyn til Besættelsen temmelig nær befinde sig